

Szacunek

Na podstawie opowiadania Barbary Kosmowskiej „Szacun i gorzka czekolada”

z tomu „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”

oraz rozdziału „Szacunek” z książki „Z dzieckiem w świat wartości”

(materiały: ww. zbiór opowiadań, duże kartki papieru, flipchart, pisaki)

Zadania dla nauczyciela:

Przeczytaj opowiadanie Barbary Kosmowskiej „Szacun i gorzka czekolada” z tomu „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”.

Byłoby dobrze, gdyby uczniowie mogli w domu przeczytać sami to opowiadanie, a potem nauczyciel przeczytałby je głośno na lekcji.

Przeczytaj też rozdział „Szacunek” z książki Ireny Koźmińskiej i Elżbiety Olszewskiej „Z dzieckiem w świat wartości”.

NIE KRYTYKUJMY WYPOWIEDZI UCZNIÓW.

Cele lekcji:

1. Uświadomienie uczniom czym jest SZACUNEK, jaka jest jego definicja, co on oznacza.
2. Pokazanie, jakie są korzyści praktykowania, a jakie skutki zaniechania okazywania innym szacunku.
3. Ćwiczenie umiejętności dyskusji — stosowania argumentów, kulturalnego odpierania argumentów przeciwnej strony.
4. Ćwiczenie wypowiedzi publicznych.
5. Ćwiczenie uważnego słuchania.
6. Ćwiczenie myślenia analitycznego i krytycznego.

Przebieg lekcji:

1. Przeczytanie uczniom opowiadania „Szacun i gorzka czekolada”.
2. Opowiedzenie tekstu przez chętnych uczniów.
3. Uzupełnienie treści przez resztę klasy.
4. Dyskusja.

Dyskusja:

- Kim jest narratorka opowiadania?
- Komu i dlaczego opowiada o sobie?
- Jakie ma cechy narratorka?
- Jakie cechy ma Zuzia?
- Jakie cechy ma Anielka?

Poprośmy trzy dziewczynki z klasy, by odegrały role trzech bohaterek opowiadania charakteryzując postaci w 1 osobie liczby pojedynczej, np. „Mam na imię Anielka, jestem ...”

Poprośmy, by dziewczynki wymieniały wszystkie cechy, dobre i złe. Pokażmy, że nie ma tu postaci jednobarwnych, że Anielka też ma pozytywne cechy, za które należy się jej szacunek.

- Czym jest szacunek?
(Na dużej kartce wypisujemy wszystkie propozycje, układamy definicję szacunku, przepisujemy ją na planszę, która zawiśnie w klasie.)
- Komu i czemu należy okazywać szacunek?
(na dużej kartce wypisujemy wszystkie propozycje, potem powiesimy ją na ścianie w klasie.)
- Czy ludziom bogatym, na wysokich stanowiskach, wpływowym, znanym należy się większy szacunek społeczeństwa?
- Czy można zapracować na szacunek otoczenia?
- W jaki sposób?
- Jakie cechy powinna mieć osoba godna szacunku?
- Jak należy szanować uczucia innych ludzi?
- W czym przejawia się szacunek?
- Jak czuje się osoba, którą traktuje się bez szacunku?

Ustosunkujmy się do zapisów na karcie „Komu i czemu należy okazywać szacunek?” i przeanalizujmy propozycje dzieci:

- W jaki sposób okazywać szacunek symbolom?
- Co to znaczy: szanować pracę, tradycję, zdrowie, szanować siebie, przedmioty, środowisko, ziemię, kulturę?
- Czy łatwo jest stracić szacunek otoczenia?
- Dlaczego ludzie tracą szacunek bliskich, otoczenia?
- Jak język, sposób wypowiedzi wpływa na poczucie szacunku lub jego braku?
- Co składa się na szacunek?
- Jak można zyskać lub stracić szacunek do siebie?
- Czy narratorka opowiadania miała szacunek do siebie?
- Co nie powinno się wydarzyć, by go nie straciła?
- Co powinno się wydarzyć, by go odzyskała?
- Czym Zuzia zaskarbiła sobie szacunek klasy?
- Jak szacunek wpływa na inne wartości? Czy możliwe jest ich praktykowanie bez szacunku?
- Czy teraz, gdy lekcja ma się ku końcowi, chcielibyście uzupełnić definicję szacunku?

Jeśli uczniowie chcą dodać coś do definicji, dopisujemy uzupełnienia na kartce z definicją szacunku.

Przeanalizujmy wartości pod kątem obecności w nich szacunku, np. sprawdźmy, czy można być uczciwym bez szacunku, czy można przyjaźnić się, kochać, być sprawiedliwym, życzliwym, odpowiedzialnym, mądrym itp. w oderwaniu od wartości, jaką jest szacunek.

Narysujmy tę zależność i powieśmy na ścianie w klasie.

